

OCHRONA PRACY — DZIAŁ OGÓLNY

- 193* 331.86:613.2 T 2 — 9.51
Budiagjan F. E. Prof. „O szkoleniu aspirantów w dziale higieny odżywiania” „O podgotówce aspirantów po igienie pitania”. „Gigiena i Sanitarija”, Moskwa, mies. N. 4, kwiecień, 1951, s. 38, Bs, 3,5 str., 1 tabl. Kształcenie aspirantów w tej stosunkowo młodej gałęzi higieny jest w ZSRR prowadzone już od 20 lat. Nad zagadnieniami higieny odżywiania pracuje Instytut Odżywiania A. M. N. ZSRR. W pracy tej autor rozpatruje całokształt zagadnień, związanych z oddziaływaniem na zdrowie ludzkie składników pokarmów, zarówno pożytecznych, jak i szkodliwych, łącząc to z naukowym przygotowaniem aspirantów higieny odżywiania.
- Kandydaci muszą mieć, co najmniej 2 — 3 lata pracy na stanowisku lekarza sanitarnego. Dla uzyskania dyplomu aspiranta przedstawicieli musi pracę naukową z dziedziny żywienia. Wymagania takie świadczą o wadze, jaką przywiązuje się odżywianiu, opartym na nauce.
- 194* 613.646:614.895.1 T 2 — 9.51
Małyszewa A. E. „Ochładzanie się człowieka przez promieniowanie i rola ochronna odzieży”. (Z Instytutu Higieny Pracy i Chorób Zawodowych A. M. N. ZSRR. „Radiacionnoje ochładzienie czełowika i zászczitnaja rol' odieždy”. Iz Instiutua gigijeny truda i professional'nych zabolewanij A. M. N. SSR. „Gigiena i Sanitarija”, Moskwa, mies., Nr 4, kwiecień, 1951, s. 24, Bs, 5,7 str., 1 wykr., 4 tabl. Zagadnienie różnic w oddziaływaniu ciepła promieniowania i konwekcyjnego zajmowało najwybitniejszych badaczy radzieckich; stwierdzili oni, że zachodzi istotna różnica w reakcjach fizjologicznych przy ochładzaniu się ustroju przez promieniowanie i konwekcję.
- Autorka poświęciła swoją pracę ustaleniu racjonalnej utraty ciepła przez ustrój i roli, jaką odgrywa w tym procesie ubranie.
- W konkluzji stwierdza, że przed ubranie może częściowo zachodzić promieniowanie. Nie chroni ono całkowicie organizmu przed ochładzaniem przy zetknięciu z chłodnymi powierzchniami.
- Autorka poleca, jako ochronę od intensywnych strat przez promieniowanie, tkaninę, która posiada duży współczynnik odbicia w podczerwonej części widma. Poleca ona również umieszczać między warstwami tkanin odzieżowych folię aluminiową.
- 195* 546.71:616-099:621.791.7:628.512 T 2 — 9.51
Makułowa I. D., Maniłowa Z. K. „Zawodowe zatrucia manganem przy automatycznym spawaniu pod topnikiem”. „Proizwodstwiennyje otrawlenija mangancem pri awtomatycznej swardkie pod fljusom”. „Gigiena i Sanitarija”, Moskwa, mies., Nr 3, marzec, 1951, s. 38, Bs, 2,5 str., 1 tabl.
- Metoda spawania elektrycznego pod topnikiem akademika Patona, jako najdogodniejszy sposób spawania jest stosowana coraz szerzej. Przy tym jednak
- sposobie, o ile nie są zachowane właściwe środki zabezpieczenia, mogą zachodzić zatrucia manganem.
- Przy spawaniu tym sposobem, miejsca spawania zasypuje się warstwą granulowanego topnika, który zawiera 30 — 40% tlenku manganu. Spawacz zasypuje topnik ręcznie, a następnie zbiera pozostały topnik i przesiewa go również ręcznie. Przy tej manipulacji powstaje przy aparacie spawalniczym duże zapylenie. Zanieczyszczenie powietrza w tych warunkach tlenkiem manganu, w przypadkach badanych przez autorów, przewyższało 14 — 23 razy stężenie dopuszczalne.
- Autorki podają skuteczne środki zapobiegawcze, a mianowicie hermetyzację, wentylację i utrzymywanie miejsca pracy w czystości.
- 196* 613.63:614.8 — 027.1:688.1 T 2 — 9.51
Szmidtgal Eurenusz: **Wyrób mydła i środków do prania.** — Wskazówki bhp — W-wa, 1951, Zakład Wyd. M. P. i O. S., — D, A5, 18 str., 3 rys. Po krótkim omówieniu procesów wyrobu mydła i proszku do prania autor rozważa metody zabezpieczania pracowników przed niebezpieczeństwami grozącymi ze strony chemikaliów, urządzeń mechanicznych i instalacji elektrycznych. Zśród chemikaliów poruszane są krótko oparzenia ługiem, działanie pyłu sody, chłorowodoru, dwutlenkiem węgla i pary wodnej. Wśród urządzeń mechanicznych wskazano na niebezpieczeństwa tłoczni do prasowania mydła i zgniataarki do mydeł toaletowych (pelotezy). Poza to autor wskazuje na konieczność dostosowania zakładu wytwórczego do warunków podanych w przepisach ogólnych.
- Praca zapoznaje ogólnie z niebezpieczeństwami i metodami zabezpieczeń przy wyrobie mydła, stanowi poza to jednakże w pewnej mierze powtórzenie lub streszczenie postanowień innych przepisów.
- 197* 614.825:621.316.1-78 8 T 2 — 9.51
Ekspluatacja linii napowietrznych wysokiego napięcia. — wskazówki bhp — W-wa, 1951, Zakład Wyd. M. P. i O. S. — D, A5, 112 str. 25 rys. — Broszura zawiera zalecone i opracowane przez Centralny Zarząd Energetyki wskazówki stosowane już na terenie C. Z. E. jako wewnętrzne przepisy. Nie mają jednak mocy prawnej a stanowią podstawę do przepisów ustawowych w przyszłości. Praca przeznaczona jest dla służby bhp oraz inżyniera ruchu, majstrów, brygadzystów, kierowników brygad roboczych, monterów, kierowników ruchu i w ogólności personelu zatrudnionego przy eksploatacji linii. Praca ujęta jest w formie szczegółowych przepisów co do poszczególnych czynności i ustala kompetencje, rozkład czynności, rodzaje zabezpieczeń, metody postępowania w czasie normalnych zajęć i awarii przy wykonywaniu wszelkich robót na linii. Zawiera znaczną liczbę załączonych wzorów, formularzy na zlecenie robót, zaświadczeń szkolnych, zaświadczeń do dopuszczania do pracy, lekarskich i pierwszej pomocy.

TECHNIKA SANITARNA

- 198* 542/3:614.7(075) T 2 — 9.51
Bursztajn A. I prof.: „Metody badań sanitarno-higienicznych”. (Praktyczny podręcznik). „Metody sanitarno-higienicznych issledowanij” (praktyczeskoje rukowodstwo). Kijew 1950, Gosud. Miedicinskoje I zd. USSR, 17 zł. D., 17×26, 526 str., 297 rys., 79 tabl., 23 poz. bibl.
- Dzieło to jest podręcznikiem obszernym i bardzo gruntownym dla lekarzy sanitarnych, a w szczególności dla pracowników laboratoryjnych w ich działalności praktycznej.
- W ZSRR przy realizacji higieniczno-sanitarnych założeń laboratorium odgrywa rolę decydującą.
- W książce tej autor wyzyskał i zebrał ogromny, oryginalny, o wysokiej wartości materiał z prac radzieckich instytutów pracy, laboratoriów, jak również normatywne i metodyczne wskazówki GOST'ów. W podręczniku tym podane są najnowsze, oryginalne metody analityczne.
- Na wstępie zamieszczone są rozdziały, zawierające klasyfikację metod, stosowanych przy badaniach sanitarno-higienicznych i technikę laboratoryjną.
- Pozostałe rozdziały poświęcone są metodom badania powietrza, wody do picia, wód ściekowych, gleby, materiałów budowlanych, pomieszczeń mieszkalnych i przemysłowych, odzieży i środków dezynfekcyjnych

i dezynfekcyjnych. Nie objęte są natomiast badania produktów spożywczych i odżywianie, określenie strat energetycznych, badanie reakcji ustroju na środowisko, badanie sanitarno-statystyczne.

Rozdział pierwszy podaje metody, stosowane przy badaniach sanitarno-higienicznych, rozdział drugi opisuje szczegółowo całkowite urządzenie współczesnego laboratorium z rysunkami aparatów, urządzeń, narzędzi itd., trzeci — badanie powietrza, czwarty — wody, piąty — wód ściekowych, szósty — gleby, siódmy — materiałów budowlanych, ósmy — budynków (mieszkań, zakładów przemysłowych, szkół i innych), dziewiąty — tkanin odzieżowych, dziesiąty — środków dezynfekcyjnych i dezynsekcyjnych.

199* 613.63:616 — 099:632.9 T 2 — 9.51

Boguszewskij S. M., Burackaja E. N.: „Zagadnienie higieny pracy w wiejskim gospodarstwie przy pracach z heksachloranem“. (Z Kijowskiego Instytutu Higieny Pracy i Chorób Zawadowych) „K woprosu o gigenie truda w sielskom chozjajstwie pri rabatach s gieksochloranom“. Iz Kijewskiego instituta gigeny truda i professional'nych zabołewanij. „G i g i e n a i S a n i t a r i j a“, Moskwa, mies., Nr 4, kwiecień, 1951, s. 30, Bz, 4 str., 2 rys., 2 tabl. Heksachloran stosowany jest szeroko, jako środek owadobójczy w gospodarstwie wiejskim. Ma on zastosowanie w postaci pyłu, zawiesiny wodnej i roztworów; najczęściej jednak używany jest w postaci pyłu. Powietrze do badania na stopień zapylenia pobierane było w strefie oddychania; przeprowadzone było również badanie stanu zdrowia pracowników rozpylających.

Pracownicy przy rozpylaniu używali z początku respiratorów, okazały się jednak tak uciążliwe, że przestali z nich korzystać.

Pracownicy ci skarżyli się na podrażnienie nosa, gardła i oczu jak również skóry. U niektórych występowały ogólne niedomagania, nudności i bóle głowy.

W konkluzji autorki stwierdziły, że na stężenie heksachloranu przy rozsywaniu go w powietrzu wpływa sposób rozpylania i odległość między rozpylającymi.

200* 614.7:576.8 T 2 — 9.51

Kózinowa Ł. A.: „Samoo czyszczanie się gleby miejskiej“ (Z Instytutu Ogólnej i Komunalnej Higieny

MASZYNY I URZĄDZENIA

202* 351.83:614.8:621.9.03-70 T 2 — 9.51

Oslona niebezpiecznych maszyn lub ich części przez samych konstruktorów. „La protection des machines dangereuses ou parties de machines dangereuses par les constructeurs eux-mêmes“. Travail et Sécurité, list, grudz. 49, s. 215 i stycz. luty 50, s. 6.150 str. — Przegląd „Travail et Sécurité“ poświęcił dwa swe numery, przytoczonym w całości tekstom ustaw i rozporządzeń dotyczących osłaniania przez samych konstruktorów niebezpiecznych maszyn lub niebezpiecznych części maszyn oraz odpowiednim orzeczeniom wydanym przez sądy od czasu obowiązywania tych norm. Omawiane maszyny są to obrabiarki do drewna, szlifierki i prasy do metali. (Wg. Chr. Sécurité ind. nr 4, 1950).

203* 613.646:621.56-78 T 2 — 9.51

Urządzenia chłodnicze — wskazówki bhp D, A5, 15 str., W -wa, 1951. Z a k ł. W y d. M. P. i O. S. Wskazówki bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach chłodniczych, ujęte w formie punktowanych instrukcji o charakterze przepisów. Nie mają jednak mocy prawnej a są jedynie zaleceniami. Tym nie mniej stanowią jedyne dane w języku polskim dotyczące chłodnictwa. Powinni je znać robotnicy obsługujący maszyny i urządzenia chłodnicze, kierownicy chłodni, oraz referenci BHP. Omówione są kolejno pomieszczenia chłodni, środki chłodnicze jak amoniak, bezwodnik kwasu węglowego, bezwodnik kwasu siarkowego, chlorek metylu i freon a dalej urządzenia chłodnicze zabezpieczenie pracowników i przechowywanie środków chłodniczych.

204* 31:614.8 - 027.1:631.3 T 2 — 9.51

Inż. Ludwik Morawski: Maszyny rolnicze. Wskazówki bhp, D, A5, 110 str., 52 rys. Warszawa, 1951, Z a k ł. a d W y d. M. P. i O. S. Dzielko przeznaczone dla kierowników gospodarstw rolnych, społecznych inspektorów pracy w rolnictwie i referentów bhp w rolnictwie, podaje wzięte informacje o niebezpieczeństwach grożących ze strony: młocarni, sieczkarni, kieratów, śrutowników, siekaczy do buraków, maszyn czyszczących i piły tarczowej jako maszyn pracujących bez zmiany pozycji oraz ciągników, maszyn do sprzętu ziemiopłodów, siewników a także narzędzi do uprawy roli, pracujących w ruchu. Omówione są także zasadnicze części maszyn jak urządzenia przekładniowe i napędowe. Autor starał się bardziej niebezpieczne elementy omówić szerzej a stopień niebezpieczeństwa wyprowadza na podstawie rozważań opartych na statystyce wypadków.

Praca jest pierwszą po wojnie próbą omówienia maszyn rolniczych z punktu widzenia bezpieczeństwa pracy i powinna być znana tym, których wymienio-
Cahiers des comités de preven-

A. M. N. ZSRR). „Samoo czyszczanie się miejskiej gleby“. „G i g i e n a i S a n i t a r i j a“, Moskwa, mies., Nr 4, kwiecień, 1951, s. 19, Bz, 6 str., 4 tabl. Gleba osiedli zwracała oddawna uwagę higienistów jako środowisko, mające duży wpływ na zdrowie ludzkie.

Dawniej, przy przeprowadzaniu badań stanu higienicznego gleby osiedli i jej zdolności do samoo czyszczania się, brano wskaźniki chemiczne, określając zawartość w glebie azotu, węgla, chlorków, amoniaku i kwasu azotowego. Obecnie stosowane są wskaźniki bakteriologiczne, a mianowicie: ogólna liczba drobnoustrojów i grupy pałeczki okrężnicy.

Na podstawie przeprowadzonych badań, autor ustalił, co następuje: 1) w „glebie“ miejskiej zachodzą intensywnie procesy rozkładu i syntezy substancji organicznej; 2) „liczba sanitarna“ i zawartość pałeczki okrężnicy są pewnymi wskaźnikami stanu sanitarnego „gleby“ miejskiej. Azot, amoniak i nitraty wskazują na przebieg rozkładu substancji organicznych; 3) w procesie samoo czyszczania się „gleby“ miejskiej obserwuje się ścisłą zależność między wskaźnikiem chemicznym i biologicznym; 4) równoległość tych procesów świadczy o normalnie przebiegających procesach samoo czyszczania się gleby; 5) samoo czyszczanie się „gleby“ przebiega powoli i w ciągu 4½ miesiąca trwającej obserwacji nie dobiegało do końca.

201* 628.81:621.365.4 T 2 — 9.51

Karpis E. E., Sienatow I. G.: „Sanitarna ocena radiatorów-konwektorów „RKSZ““. „Sanitarnaja ocena radiatorow - konwektorow „RKSZ““. „G i g i e n a i S a n i t a r i j a“, Moskwa, mies., Nr 3, marzec, 1951, s. 29, Bz, 3.3 str., 4 rys. i 1 tabl. Radiatory te różnią się od ogólnie używanych tym, że mają z tyłu, od strony ściany dodatkowe otwarte od góry i dołu przewody powietrzne. Modyfikacja ta ma na celu zwiększenie ciepła konwekcyjnego i zmniejszenie straty ciepła od strony ściany, przy której stoi grzejnik.

Autorzy, po przeprowadzeniu doświadczeń, stwierdzili, że pod względem sanitarnym są one gorsze od dotychczasowych i że nie należy ich polecać. Uważają oni, że radiator taki powinien być przerobiony.

Praca jest pierwszą po wojnie próbą omówienia maszyn rolniczych z punktu widzenia bezpieczeństwa pracy i powinna być znana tym, których wymienio-
Cahiers des comités de preven-

205 614.8:621 - 783.5 T 2 — 9.51

Sterowanie maszyn. „Les commandes de machines: Travail et Sécurité, list, grudz. 49, s. 215 i stycz. luty 50, s. 33; 4 str. — Omówienie różnorodnych danych, które mogą się przydać konstruktorom przy wyborze i stosowaniu urządzeń do włączania i wyłączania maszyn spod napędu (koła, dźwignie, pedały, guziki itp.). W wyniku licznych doświadczeń ustalono zasady dotyczące ruchów wykonywanych przez człowieka obsługującego maszynę, gdy chce on osiągnąć wyłącznik, rozpoznać go, uruchomić, czy też naregulować. Zasady te wyłożono pokrótce i skomentowano przy pomocy rysunków. (Wg. Chr. Sécurité ind. nr 4, 1950).

206 614.8 - 057:621.8/9 T 2 — 9.51

Dorido E.: Narzędzia ręczne. „Les outils à main“. Cahiers des comités de preven-

tion du batiment et des travaux publics, list. — grudz. 49, s. 6; 5 str. — Wypadki powodowane przez narzędzia ręczne są dosyć częste, chociaż na ogół nie pociągają za sobą poważniejszych

skutków. Autor opisuje wiele wypadków spowodowanych przez młotki, narzędzia do cięcia i przebijania, lewary, klucze, a wreszcie — przenośne narzędzia elektryczne. (Wg. Chr. Sécurité ind. nr 4, 1950).

ELEKTRYCZNOŚĆ I SPAWANIE

207 614.893.6:621.791.7 T 2 — 9.51

Ulepszony ekran dla spawacza łukowego. „Ecran perfectionne pour soudeur à l'arc“. *Soudure et techniques connexes*, marz. — kwiec. 50, s. 94. — Ekran ten pozwala spawaczowi na obserwowanie bez trudu procesu uruchamiania łuku elektrycznego, dzięki szybkiej o dwóch barwach i żarówce elektrycznej wmontowanej w sam ekran i oświetlającej punkt, w którym materiał ma być spawany. Stanowi on nie tylko skuteczną ochronę wzroku spawacza, lecz przyczynia się także do szybszego wykonywania pracy przy spawaniu przedmiotów wymagających spawania krótkotrwałego i w wielu punktach. Ilustrowane streszczenie artykułu w bibl. CIOP. (Wg. Chr. Sécurité ind. nr 4, 1950).

systemach z uziemionym przewodem zerowym lub izolowanym przewodem zerowym oraz środki, mogące zapewnić maximum bezpieczeństwa przy obu tych systemach. Autor twierdzi, że system z izolowanym przewodem zerowym zapewnia większe bezpieczeństwo niż system z przewodem uziemionym, chociaż ten ostatni pozwala na większą sprawność eksploatacji. Autor omawia poza tym problemy bezpieczeństwa związane z obwodami napędowymi: bezpieczeństwo ich samych i ochronę przed przypadkowym uruchomieniem wskutek zwarcia. Autor kończy kilkoma rozważaniami na temat elektronowych aparatów rozdzielczych: (Wg. Chr. Sécurité ind. nr 4, 1950). Streszczenie w bibl. CIOP.

208 615 - 057.617.7 - 001:621.781.7 T 2 — 9.51

Masselot I.: Urazy oczu przy spawaniu łukowym i choroby zawodowe. „Accidents oculaires de l'arc-soudure et maladies professionnelles“. *L'émédécine*, stycz. 50, s. 3; 9 str. — Autor lekarz przemysłowy omawia zawodowe schorzenia oczne wywołane przez promieniowanie świetlne, ciężkość urazów oczu i ich częstotliwość. Autor stwierdza, że nie są to zjawiska związane z zawodem, za jakie można je uważać, wskazuje, kiedy zjawiska te mogą wkraczać w dziedzinę chorób zawodowych. (Wg. Chr. Sécurité ind. nr 4, 1950).

210 621.32:628.978:883.8 T2-9.51

Nowy typ lampy bezpieczeństwa. „Une curieuse lanterne de sécurité“. *La Normandie industrielle*, nr 3, stycz. 50, s. 40. Opis nowej lampy bezpieczeństwa, działającej w razie braku światła z normalnej instalacji oświetleniowej. Lampa ta zbudowana z materiału plastycznego zasilana jest przez baterie kadmuowo-niklową. Jest ona szczególnie interesująca z punktu widzenia oświetlenia zapasowego w punkcie stałym. Podłączona do sieci elektrycznej, lampa normalnie nie świeci, a zapala się w razie braku prądu. Można też używać jej jako lampy przenośnej. (Wg. Chr. Sécurité ind. nr 4, 1950).

209 614.825:62.31:622.8 T2-0-51

Chambrillon M.: Bezpieczeństwo instalacji elektrycznych w kopalniach. „La sécurité des installations électriques dans les mines“. *Rev. industr. minière*, nr 549, 49, s. 655; 9 str. — Autor omawia dodatnie i ujemne strony instalacji elektrycznych przy

211 614.825:621.316.90-78 T2-9.51

Ziemke P. C.: Bezpieczne uziemienie. „Grounding for Safety. Industrial Supervisor“, luty. 50, s. 12; 4 str. — Omówienie kilku sposobów zapobiegania uszkodzeniom elementów uziemienia przy instalacjach elektrycznych. (Wg. Chr. Sécurité ind. nr 4, 1950).

WYBUCHY I POŻARY

212 614.844:66 T2-9.51

Ageron P.: Automatematyczny aparat natryskowy do gaszenia płonącej odzieży. „Appareil a douche automatique pour extinction des vêtements en feu“. *Pact*, luty 50, s. 16; 2 str. — Opis automatycznego aparatu natryskowego, zainstalowanego w fabryce prowadzącej przeróbkę węglowodorów, przeznaczonego do zapobiegania wzgl. zmniejszenia skutków bardzo ciężkich i niejednokrotnie śmiertelnych wypadków. Wypadki te zachodzą w związku z nagłym zapaleniem się odzieży pracowników. Aparat składa się z platformy wykonanej z blachy, umieszczonej w podłodze. Jeśli osoba zagrożona stanie na tej platformie, to własnym ciężarem uruchamia ją i powoduje natychmiastowy natrysk wodny. Zaleca się, aby urządzenie to zaopatrzone było w dopływ wody ciepłej, niezależny od ogólnej sieci wodnej zakładu. Woda ciepła wskazana jest dlatego, by uniknąć niebezpieczeństwa przeziębienia. (Wg. Chr. Sécurité ind. nr 4, 1950).

madzenie się pyłów i ich zapalenie się. (Wg. Chr. Sécurité ind, nr 1, 1950).

14 614.841.262:667.5 T2-9.51

Hochweber M., Brunner M. i Gessner H.: Przyczyny niebezpieczeństwa pożaru i wybuchu przy malowaniu metodą natryskową. *Die Beurteilung der Feuer- und Explosionsgefährlichkeit von Farbspritzverfahren*. *Laboratoire fédéral d'essais des matériaux*. Zurich, czerw. 49; D, 32 str. — Broszura ta zawiera trzy opracowania poświęcone robotom maarskim wykonywanym za pomocą aparatu natryskowego (t. zw. „pistoletu“), grożącym przy nich niebezpieczeństwem pożaru i wybuchu, jak również podające sposoby uniknięcia tych wypadków. Autor reasumuje swą pracę wyrażeniem życzenia, aby personel techniczny mający pracować z materiałami palnymi był zawczasu należycie informowany i najważniejszych własnościach tych materiałów i o niebezpieczeństwach związanych z ich użyciem. Streszczenie w bibl. CIOP (Wg. Chr. Sécurité ind. nr 1, 1950).

213 614.833/8 T2-9.51

Geck W. H.: Niebezpieczeństwo wybuchu pyłów w przemyśle. „Handbook of Industrial Hazards from Explosive Dusts“. U. S. Office of Military Government for Germany; *Fiat Final Report* 1169, 30 maj 47; D, 264 str. — W jedenastu rozdziałach omawia się następujące tematy: I. Ogólny rzut oka na zagadnienie, II. Pyły III. Mechanizm zapalenia, IV. Środki ochronne, V. Pył drzewny, VI. Pył cukrowy, VII. Pyły pochodzące z włókien tkackich, VIII. Pył korkowy, IX. Pyły pochodzące z lakierów przy malowaniu metodą rozpylania (natryskową), X. Samorzutne zapalenie się (samozapalenie) i zapalenia sztuczne dla celów dydaktycznych rozmaitych pyłów powstających w przemyśle, XI. Uzupełnienie. Na podstawie wyników obszernej ankiety autor opracował klasyfikację przyczyn mogących powodować nagro-

215 614.838:621.327:62/67 T2-9.51

Urządzenie telewizyjne zmniejszające ryzyko powstawania wypadków. „Television Device Reduces Hazards“. *Occupational Hazards*, czerw. 49, s. 21. — Opis działania mechanizmu sterowanego z odległości. Zasadniczą częścią tej instalacji jest urządzenie telewizyjne umożliwiające śledzenie na ekranie, umieszczonym za murem ochronnym, operacji wykonywanych w niebezpiecznej strefie drogą sterowania na odległość. Transmitowanie obrazu na ekran odbywa się za pomocą kabli. Przebieg tych niebezpiecznych operacji widzialny jest na ekranach obsługiwanych przez jedną stację centralną, przy czym ekrany te umieszczone są w odległościach aż do 300

metrów od aparatury „chwytającej“ obrazu. Opisane urządzenie może być wykorzystane przy fabrykacji materiałów wybuchowych, produktów chemicznych, silników lotniczych, przy procesach obróbki stali i jak również przy rozmaitych innych niebezpiecznych operacjach. (Wg. Chr. Sécurité ind. nr 1, 1950).

216 613.63:614.83:621.313 T2-8-51

„Cleaning Machinery and Electric Motors“. National Safety News, wrześn. 49, s. 39. — Artykuł ten wchodzi w skład serii artykułów publikacji pt. „Industrial Data Sheets“, wydawanej przez Narodową Radę Bezpieczeństwa, Chicago. Po opisie czterech głów-

nych metod czyszczenia za pomocą: a) strumienia pary, b) silnie sprężonego powietrza, c) środków żrących lub środków czyszczących w roztworach wodnych oraz d) za pomocą specjalnych rozpuszczalników. Przytaczając przykład wypadków, związanych z czynnościami czyszczenia maszyn i silników — artykuł podaje szczegółowe wskazówki, mające na celu zapobieżenie wypadkom w toku czyszczenia wyżej wymienionymi metodami. W artykule omówione zostało również zagadnienie magazynowania palnych rozpuszczalników i stężonych roztworów środków chemicznych, stosowanych do czyszczenia maszyn. (Wg. Chr. Sécurité ind. nr 1, 1950).

GÓRNICTWO

217 614.8:622.4/8 T2-9-51

Lehmann G.: **Właściwe obchodzenie się z benzynową lampą bezpieczeństwa**. „Über den Umgang mit der Benzinsicherheitslampe“. Glückauf, Nr 56, 29 stycz. 49, s. 71. — Chociaż liczba wybuchów gazów kopalnianych znacznie zmniejszyła się od czasu wprowadzenia górniczych elektrycznych lamp bezpieczeństwa (t. zw. lamp antydeflagacyjnych) to jednak użycie płomiennych lamp bezpieczeństwa w dalszym ciągu nie przestaje wywoływać eksplozji gazów; większości tych eksplozji dałoby się uniknąć przez należyte oględziny samej lampy i umiejętnie obchodzenie się z nią. W artykule tym podano przegląd przyczyn wypadków powstałych od 1923 r. na skutek użycia górniczych płomiennych lamp bezpieczeństwa, jak również podano szereg środków ostrożności do zastosowania w praktyce. (Wg. Chr. Sécurité ind. nr 1, 1950).

218 622.41:628.83 T2-9-51

Charakterystyka kilku typów wentylatorów do wtórnego przewietrzania. „Caracteristiques de quelques ventilateurs d'aérage secondaire“. Centre d'études et recherches des Charbonnages de France. Notatka techniczna Nr 49/16, 1949, 20 str. — Opis urządzenia i metody przeprowadzania prób oznaczenia charakterystyki technicznej wentylatorów do przewietrzania wtórnego oraz opis wyników prób otrzymanych dla rozmaitych typów tych wentylatorów. W broszurce tej zamieszczono znaczną ilość wykresów. (Wg. Chr. Sécurité ind. nr 1, 1950).

219 621.95:622.24:628.511 T2-9-51

Metoda wiercenia nie powodująca tworzenia się pyłu. Wiertarki termiczne. „Procédé de forage permettant

d'éviter la production de poussières. Perforatrices thermiques“. Cahiers des comités de prévention du batiment et des travaux publics, lip.-sierp. 48, s. 35. — Towarzystwo „L'Air liquide“ zastosowało od niedawna metodę termicznego wiercenia skał i betonu. Polega ona na działaniu ciepłym płomieniem tlenowego wyrzucanego z aparatu w którym udoskonalenie stanowi dmuchawka tlenowo-acetylenowa. Ta metoda może być zastosowana i do prac podwodnych. W obecnej chwili zaznacza się dążenie do zastosowania tego sposobu dla wiercenia otworów w kamieniołomach i otworów do zastrzyków cementu przy robotach betonowych. Stosując tę metodę wiercenia unikamy tworzenia się pyłów. Streszczenie artykułu w bibl. CIOP (Wg. Chr. Sécurité ind. nr 1, 1950).

220 614.833/8:622.8 T2-9-51

Podziemne wybuchy pyłów węglowych. Nowe badania dotyczące sposobów zapobiegania i rozprzestrzeniania się tych wybuchów. „Underground Coal-Dust Explosions. Recent Investigations into their Prevention and Propagation“ Iron Coal Tr. Rev., 2 wrześ. 49, s. 567. — Badania dotyczące wpływu częściowego nawilżenia na zdolność zapłonu nagromadzeń pyłów, prędkość podmuchu przy eksploatacjach, zatrzymywania i ustalania pyłu w chodnikach, ustalania charakteru i ilości pyłu w chodnikach drogą pobierania próbek z powierzchni zewnętrznej nagromadzeń pyłów i wreszcie szybkości rozwiewania się tego pyłu. Przeprowadzono również pewną ilość doświadczeń w celu określenia wartości próbek pobieranych peryferycznie w chodnikach kopalni. Zbadano również kwestię, jaką powinna być optymalna częstość pobierania próbek pyłów. Streszczenie w bibl. CIOP (Wg. Chr. Sécurité ind. nr 1, 1950).

ROLNICTWO

221 613.6:614.8:63 T2-9-51

Zagadnienie bezpieczeństwa w rolnictwie. „La sécurité en agriculture“. Francuski Narodowy Komitet Organizacji, Paryż VII, rue de Babilone 57; D, 47 str. — Dziełko to składa się z sześciu części. Część I-a rozpoczyna się podaniem pewnej liczby założeń ogólnych, po których następuje rozważanie następujących działów: lokale mieszkalne, stodoły, stajnie i obory, podwórza. W części drugiej omówiono używane w rolnictwie maszyny i narzędzia; w III-ej — inwentarz żywy, środki przewozowe, sposoby ładowania i transportu w gospodarstwach rolnych; część IV-ta dotyczy robót leśnych; część V-a poświęcona jest kwestii zabezpieczenia od pożarów; wreszcie w części VI-ej omawia się możliwości powstawania rozmaitych wypadków w rolnictwie oraz środki pierwszej pomocy. Treść stanowią krótkie prawidła, zalecenia i wskazówki podane językiem prostym i łatwo zrozumiałym nawet dla niespecjalistów. (Wg. Chr. Sécurité ind. nr 1, 1950).

222 613.632:614.8-057:631 T2-9-51

Bezpieczeństwo w rolnictwie i ogrodnictwie. „Veiligheid in Land-en Tuinbouw“. Doe Het Veilig,

Nr 3, maj-czerw. 49, s. 67. — Uszkodzenia powstające przy stykaniu się z nawozami naturalnymi i sztucznymi oraz ze środkami owadobójczymi takimi, jak związki arsenu, nikotyna i estry kwasu fosforowego. Przedstawienie środków ostrożności jakie należy przedsięwziąć przy używaniu w/wymienionych materiałów oraz wskazanie jakie zabiegi ratownicze należy stosować w wypadkach zatrucia lub oparzeń spowodowanych środkami chemicznymi. (Wg. Chr. Sécurité ind. nr 1, 1950).

223 613.6:614.8:616-057:63 T2-7-51

Zapobieganie wypadkom i ochrona przed skutkami ognia w rolnictwie. Arbetskydd och Brandförsvar wyd. Ingve Kämpe. Jordbrukets Skyddspropaganda, Stockholm 1949; D, 208 str., 100 fot i rys. — Dwanaście pierwszych rozdziałów dotyczy kwestii zapobiegania wypadkom, trzy następne poświęcone są sprawie ochrony przed ogniem, a dwa ostatnie rozdziały — chorobom zawodowym, oparzeniom i sprawie udzielania pierwszej pomocy. Omawiany podręcznik jest wszechstronnie ujęty, ciekawy i łatwy do lektury. Streszczenie w bibl. CIOP (Wg. Chr. Sécurité ind. nr 1, 1950).

Niniejszy Przegląd Bibliograficzny zawiera jedynie część analiz dokumentacyjnych publikacji z zakresu ochrony pracy. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych wydawanych przez Główny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, Ligocka 8). — GIDNT przyjmuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak i oddzielne jej działy poszczególnie zagadnienia i tematy techniczne. Cena karty dokumentacyjnej wynosi w prenumeracie 10 groszu.

GIDNT wykonuje (za zwrotem kosztów) fotokopie i mikrofilmy publikacji objętych zarówno przeglądem bibliograficznym jak i kartami dokumentacyjnymi.